

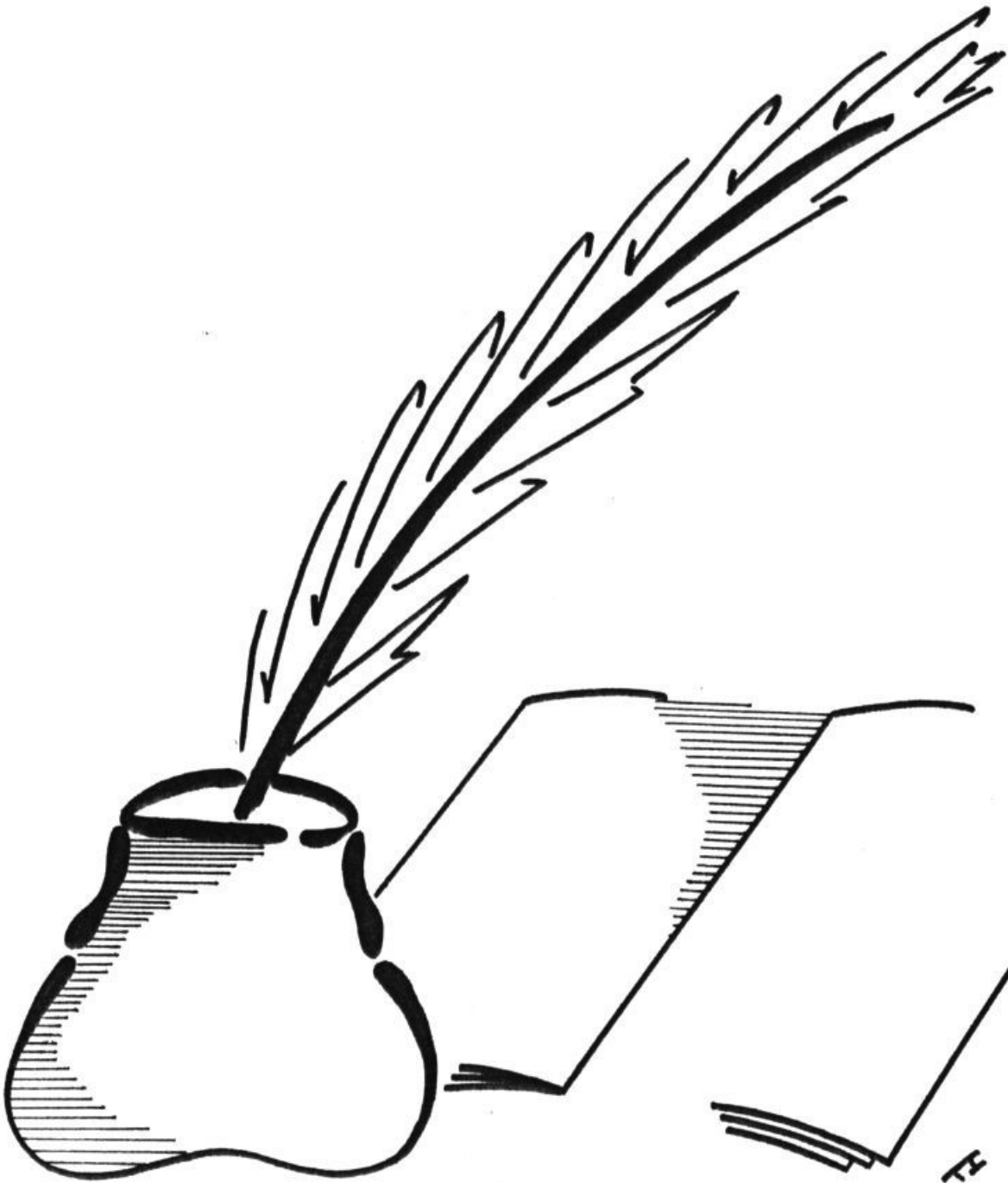

Sant Joan

PRENSA
COMUNICA

Nº 219 - ABRIL 1989

REVISTA MENSUAL

Sant Joan

REVISTA SANT JOAN

Nº 219 , ABRIL

EDITA: Centre Cultural de Sant Joan.

PRESIDENT: Nino Company Pérez

ADRECA: Bellavista, 13

DEPOSIT LEGAL: 2-1979

EQUIP DE REDACCIÓ

DIRECCIÓ: Nino Company Pérez

REDACTORS: Col·lectiu "els Redactors"

MONTATGE: Els mateixos

SUMARI

- Portada
- Editorial
- Notícies de per la vila
- Escrit del Comité de recuperació de la llengua catalana
- Va morir en Francesc Company Bauçà
- Nit dels Quintos
- L'Associació de Premsa Forana, I
- Rera les passes de Bach
- El president Cañellas i la Premsa Forana
- Defuncions, naixaments i casaments
- Els primers cotxes a Sant Joan
- Esports
- Ajuntament
- Història de Mallorca (col·lec.)
- Temps d'esplai

COL·LABORADORS

Carlos Costa i Salom

Toni Bauçà i Mates

Maria Company i Nicolau

Francisca Barceló i Costa

Magdalena Rebassa i Riera

Joan Mates i Gayà

Pep Gayà i Rotger

Joan Jaume i Nigorra

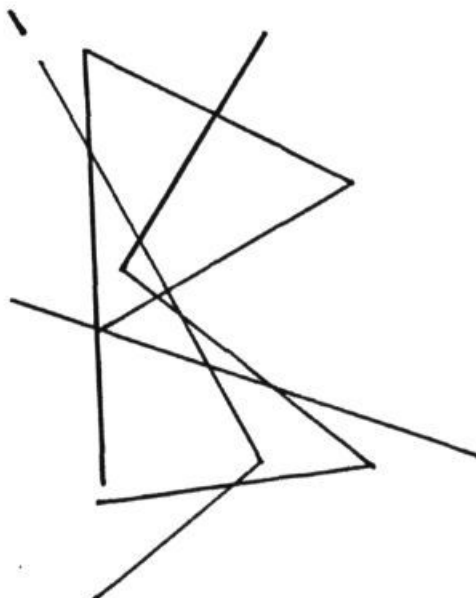
Miquel Florit i Huguet

Mateu Barceló i Mates

Arnau Mates i Dalmau

NOTA: Els articles publicats en aquesta revista expresen únicament, l'opinió dels propis autors.

Totes aquelles persones que es vulguin subscriure a la Revista "Sant Joan" que passin pel local social del Centre Cultural els horabaixes de les 6.30 a les 8.30 o bé ho manifestin per escrit al Centre Cultural de Sant Joan C/ Bellavista, 13 07240 SANT JOAN.

Editorial

Com porem llegir a la pancarte instal·lada a l'Ajuntament el proper trenta d'abril hi ha Assamblea General Extraordinaria per remodelar o renovar la junta directiva de l'Associació de la Tercera Edat de Sant Joan. Es tracta, segons ens ha manifestat alguns membres de l'actual junta, d'una renovació parcial, que ja s'havia de fer l'any passat, i que per causes que desconeixem no és celebrà. Ara es renovarà aquesta junta directiva parcialment, en primer lloc, per la dimissió amb caracter incoable de l'actual President i fins a les hores unia President i fundador de l'esmentada Associació.

Amb aixó, volem dir als socis de l'Associació de la Tercera Edat que facin tot lo possible perque andeiquin a emetre al seu vot a l'Assamblea General, d'ells depen, indirectament, el funcionament de l'Associació.

Per aconseguir tots aquelles finalitats en millora dels seus membres i d'altra part. L'Associació, amb una junta directiva elegida pot servir com a força per arribar a obtenir dels organismes provincials, municipals i fins i tot estatals alguns dels seus objectius.

Solsament, dir que totes les persones membres de l'Associació de la Tercera Edat de Sant Joan es facin responsables del seu deure de votar la renovació de la junta directiva i acudesqui al proper trenta d'abril a elegir aquella persona que creuen que millor pugui representar l'Associació de la Tercera Edat de Sant Joan.

Gràcies.

De per la vila

PRECIPITACION	METEOROS OBSERVADOS			VIENTO DOMINANTE
	m	n	a	
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7	1			N
8	25			N
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17	12'			NE
18	12'5			NE
19	0'8			NE
20	3'			NE
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29	1'			E
30	2'8			E
31				

Nombre de la Estación
SANT JOAN

Provincia **BALEARS** Año **1989**

Mes **MARÇ**

Observador **MATEU ORCELO MATAS**

Suma

NUMERO DE DIAS DE:

- Lluvia ● _____
- Nieve * _____
- Granizo Δ _____
- Tormenta R _____
- Niebla ≡ _____
- Rocio ▽ _____
- Escarcha | _____
- Nieve cubrió suelo [] _____

Suma

DIAS PRECIPITACION

- < 0.1 (p.) _____
- ≥ 0.1 _____
- ≥ 1.0 _____
- ≥ 10.0 _____
- ≥ 30.0 _____

PRECIPITACION MAXIMA EN UN DIA **12'5 mm dia 18**

Viento dominante

En el día de Mayo

NE

En el día de Mayo

NE

Precipitación total del mes **50'6 r.m.**

sa assistência.

--Aquest any el mercat dels quintos es retrassà un dia ja que la nit de montar-lo hi hagué unes incidències.

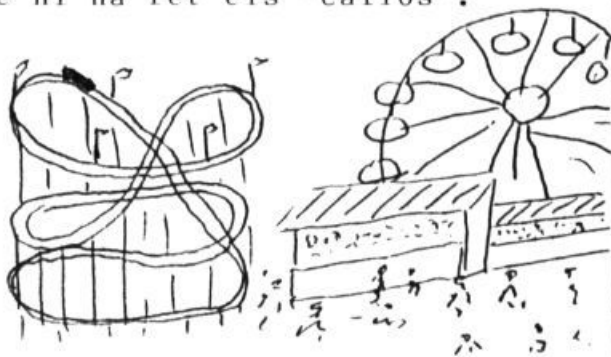
--El col.laborador i fins fa
devers un any director d'aquesta
revista, Carles Costa, sortí
un diumenge d'aquests a la
revista "Brisas" publicada
pel diari "Ultima Hora", per
esser entrevistat sobre la
seva presidència passada de

--Desde ja fa més d'un mes i mig esta instal·lat a Ciutat del "Ram", com cada any al mateix lloc. Hi ha hagut molts de santjoaners que ja hi han anat a passar-hi una estona divertida alguns en comptes de divertir-se hi ha fet els "callos".

--EL TEMPS. Aquest mes passat pareixia que el temps s'havia de compondre però no plou gaire només qualche dia fa dos ruixats i després uns dies de sol i calor insportable. El que cal destacar es el vent que aquest any bufa fort i no s'atura, fins i tot, ha tomat antenes i parets.

--A l'oficina de La Caixa han
possat un caixer automàtic
que ja esta en funcionament
i si qualqu'un vol anar a treu-
re-hi doblers hi pot anar(això
si n'hi té).

--El curs de ball de saló té molt d'èxit s'han hagut de fer dos grups degut a la nombro-

--La nit del dissabte 18 al diumenge 19, es canvià oficialment l'hora, vàrem haver d'adelantar els rellotges 60 minuts.

--Dia tres d'aquest mes i després de quinze dies de vacances els al.lots tornaren a l'escola, ara ja falta poc per acabar.

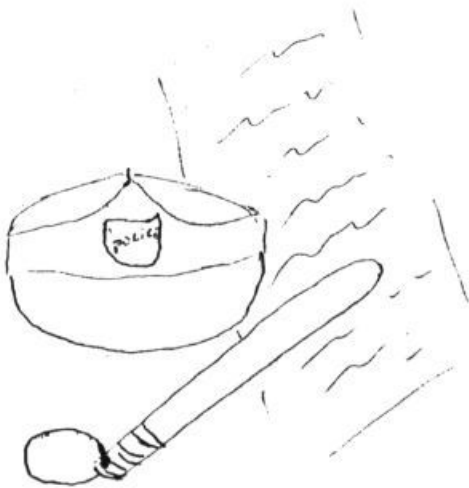
--Després d'uns parell de mesos de tenir les escales de la plaça espatllades, degut en

De per la vila

part a la mala construcció. Ara per fi ja s'han arreglades.

--Concurds per l'el·lecció de Jutge de Pau. En compliment del que estableix l'article 101 de la Llei Orgànica 6/1985, del primer de joliot, del Poder Judicial, aquest Ajuntament convoca per a l'elecció de Jutge de Pau titular i substitut d'aquest Municipi.

--Aquest Ajuntament ha convocat també concurs-oposició lliure per proveïr en propietat la vacant d'Agent Auxiliar de la Policia Local d'aquesta corporació.

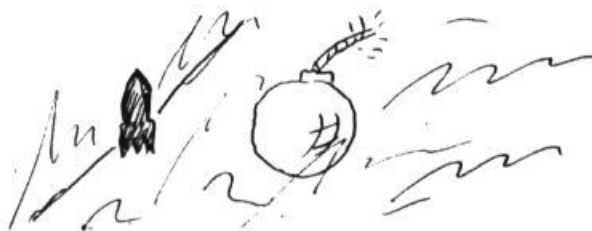

--El rellotge de l'Església Parroquial de Sant Joan està espatllat, ja fa un parell de dies, n'hi ha que no saben a quina hora es troben.

--Pareix esser que els carrers del Camp han quedat immovilitzats, i encara falta per veure si aquesta vegada seran asfaltats o em d'esperar un parell de temps més.

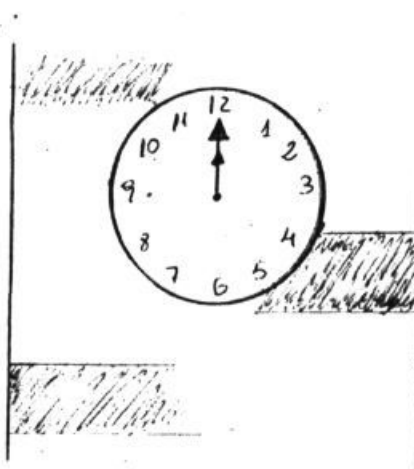
--Diumenge dia 9 passà per Sant Joan una carrera ciclista d'altre banda aquests dies es fa el XXIV Cinturó Ciclista Internacional a Mallorca.

--Un vehicle militar volcà en la carretera de Sant Joan a Sineu, quan transportava material bèlic, dins aquest varies mines, que s'espergueren per l'àrea.

--La darrera setmana de març hi hagué una persona que va perdre la bicicleta i fins dos dies més tard no la va trobar. Quines coses!

--Dimarts dia 28 com cada any molts de al.lots i joves de Sant Joan pujaren a Bonany per passar-hi part del dia. S'havien organitzat diferents grups pel poble. Allà dalt també hi havia gent petrera i vilafranquera.

La llengua

EL COMITÉ DE RECUPERACIÓ DE LA LLENGUA CATALANA

Fa una crida als diversos col·lectius i persones més combatives per fer front a la penosa situació a que es veu sotmesa la llengua i cultura catalanes.

A l'hora present, el procés de diglòssia és en una fase avançada (la llengua catalana, a Mallorca i a tota la nació, es marginada en un primer moment i, després, és substituïda per la llengua castellana). No s'hi valen els recursos dels porucs que lloen els inefables avenços de la llengua catalana (nombre de llibres publicats, nombre d'alumnes, nombre de persones que l'entenen extensió de la retolació, etc.). Tot això no atura el procés diglòssic. En aquests moments, els catalano-parlants de les Illes som en perill de ser lingüísticament minoritzats. La realitat d'una llengua ve donada pel nombre dels qui la parlen.

En front de la clara amenaça de la "solució final", les veus d'alarma s'ha multiplicat. S'ha estès la consciència lingüística, i s'ha manifestat la voluntat de resistència de nombrosos col·lectius. Però aquesta resistència és insuficient.

ELCOMITE DE RECUPERACIÓ DE LA LLENGUA CATALANA entén que s'ha d'estendre aquesta voluntat de resistència a amples capes de la població i que els col·lectius locals han de trobar la vida per una creixent integració en ordre a aconseguir una incidència social consistent.

El C.R.L.C. vos proposa una campanya de sensibilització i propaganda a fi de trencar l'estat d'inhibició lingüística i cultural de les classes populars catalano-parlants. Hem de dir que la proposta no exclou als catalano-parlants ans, al contrari, consideran que és una qüestió davant la qual no poden quedar impassibles, sino fer un esforç d'integració.

Amb la idea d'anar per feina, vos demanam noms i adreces interessades amb la tasca. Per contactar amb nosaltres, dirigiu-vos a l'apartat de correus 391, 07080 Ciutat de Mallorca.

Per ajudar a intesificar la campanya, disposam de la llibreta 15392-75 de "la Caixa" oficina 204 (Es Fortí), Ciutat de Mallorca.

Fill de ...
m'has atropellat!

Aquest poble

VA MORIR EN FRANCESC COMPANY BAUZA

Després de una greu malaltia en Francesc Company, conegut com a "Paco Mena"; va morir el passat dia 25 de març, dia de Dissabte Sant; un mes abans de complir els seus seixanta i un anys i després d'haver estat durant quasi quaranta anys organista de la Parròquia i durant sis anys el batle de Sant Joan.

En Francesc va nèixer dins el si d'una família nombrosa que formaren els esposos Joan Company Sorell i Rosa Bauzà Florit un 22 d'abril de 1928. En Paco, va estudiar primer al Convent de la Missió i llavors al Seminari Diocesà a on aprengué els seus coneixaments musicals. Quant gairebé li mancaven uns anys per esser anomenat capellà, deixà els estudis per cursar-ne uns altres de magisteri, que al poc temps abandonà, per a retornar a Sant Joan i dedicar-se a les feines del camp. Es va casar amb la santjoanera Francisca Gayà Gayà, i amb la seva companya fitxà ja per a sempre la residència a la nostra vila.

Desde aquells anys en Paco, que en les seves vengudes a Sant Joan frequentava l'església i gaudia de la música, es va convertir amb l'organista de la Parròquia i amb els seus

coneixaments, afavorir l'afició a la música coral i en les notes de l'orga, donà esplendor a les celebracions litúrgiques. Durant molts d'anys, el poguerem veure acompanyant al cant en els funerals, celebracions que aquí i d'aquesta manera, eren més solemnes que a altres indrets i que en l'evolució del temps, tendrà difícil la continuació, amb aquesta solemnitat.

Desde el novembre de 1966 i fins al gener de 1970 fou regidor del Consistori, per el terç sindical. El 15 de gener de 1970 accedí a l'alcaldia rellevant a Llorenç Juan Font. Llavors el 1.2.76 en les primeres eleccions en les que els regidors elegiren

Aquest poble

batle, passà a substituir-lo en Joan Barceló Matas.

Durant aquests sis anys al front de l'alcaldia, es feren fer diverses millores entre les que citarem: s'iniciaren les obres per a l'ampliació de les oficines municipals, desapareguent així la vella pescateria a on avui hi ha la Biblioteca. En la demolició d'una casa vella a la cantonada dels carrers Molins i Consolació fou alineat aquest carrer que arriba al Santuari al mateix temps fou asfaltat i construïdes les aceres.

En la col.laboració de "Sa Nostra", es va ampliar l'escola enomenada de "Ses Nines", (carrer Consolació) a on avui hi ha el Centre Sanitari, també en el suport de "Sa Nostra" es va fer la pista "D'es Parque". Es va asfaltar el camí Dels Calderers i fou aixamplat el Son Baró. En l'aspecte cultural el 17-11-74, el P.Rafel Ginard Bauçà, autor del Cançoner Popular de Mallorca fou proclamat Fill Il.lustre i se li dedicà un carrer en una diada d'homenatge popular a aquest santjoaner de fama universal.

Va esser directiu de "La Hermandad de Labradores" i de la "Càmara Agrària". En 1968 creat el Tele Club, va esser el seu primer president.

Contribuir en els anys setan-

ta a la reorganització de la Cooperativa Agrícola, que per espai d'un bon grapat d'anys havia estat inactiva. Aquesta Cooperativa tenia com a patrimoni els terrenys de Son Juny (el camp de futbol i els voltants), a on es projectà ja a la primera meitat dels anys setanta, l'edificació d'un Centre Escolar, si bé la realització d'aquesta obra es faria a altre indret del turó dins els anys vuitanta. A la Cooperativa de la que actualment era directiu, hi ha servit en les tasques de secretari i tresorer. En el Pla Provincial fou membre de la "Camara Agraria Provincial" i del "Consejo Provincial del movimiento" a finals dels seixanta i a principis del setanta.

Aquesta vinculació al quefer del poble a través de les diferents entitats, així com la seva col.laboració a la Parròquia, li crearen un bon cercle d'amistats, com es demostrà d'Església del seu funeral quan l'Església de Sant Joan es

Aquest poble

mostrà plena. Els cants religiosos foren interpretats per la Coral Universitària, que volgué tenir un detall per qui tants d'anys l'havia acompanyat musicalment.

Descansi en pau aquest home inquiet que tant va alegrar amb la música les funcions religioses i vaja per a la seva família i especialment per a la seva dona, na Francisca Gayà i fills Joan i Rosa, el nostre sentiment de condol.

Joan Jaume

Al març de l'any 1968, el qui llavors era ministre d'informació i turisme, Manuel Fraga, entregava a l'arcoprí, set televisors a altres tants Teleclubs; Francesc Company Bauçà recollia el pertanyent a Sant Joan.

El desembre de l'any 1967, es posava en condicions el local destinat al Teleclub. Després de la feina es reunien un grup de persones per poder tenir un local decent. Francesc Compny col·laborà en aquesta tasca.

Aquest poble

NIT DELS QUINTOS

El passat dimecres dia 22 de març a vespre hi hagué a la vila una batalla.

Aquesta guerra a la que hi participaren més de 50 persones no és ni més ni menys que la lluita dels quintos 89 per conservar el pi i la dels quintos de l'any que ve per prend'els-ho, això sí, ajudats per molts que tenien ganes de divertir-se.

Com cada any el dimarts o el dimecres sant comença aquesta lluita que ben bé es pot anomenar de les taronges, ja que aquestes són l'arma més utilitzada. Com deia la guerra es fa aquests dies, tornant-hi el vespre següent si no s'ha aconseguit l'objectiu el dia passat. Aquest any, però, va ésser suficient la nit del dimecres gràcies a la valentia dels futurs quintos i a la grata col·laboració dels altres. Ara per tenir una idea més clara del que passa i el que va succeir. Vos contarem el transcurs de la batalla i alguns fets singulars que va haver-hi en ella.

Des d'abans de les 8 els quintos havien estat avisats que a partir de qualsevol moment podrien sofrir un atac, però la concentració i la partida no estaven anunciades fins

a les 9.30 h. del vespre i encara devers les 9 n'hi havia que preparaven els arsenals de taronges i ous podrits.

Encara no era ben bé l'hora fixada però de la plaça va partir l'exercit atacant.

Quan arribarem a la zona del combat es prengueren les posicions i no van tardar a volar les taronges. Però dins d'aquell carreró feia mal entrar-hi. A la fi vam poder fer-ho però la por i els nervis feien que un sol quinto fes tornar arrera a tots els demés. Es feien entrades dins el carreró, però poc després ja tornàvem ésser refusats per els quintos.

La guerra ja estava ben encesa i els atacants van acabar les municions:

-Donem un parell de taronges.
-No en tenc, les he acabades.
Duis més taronges (als de darrera).

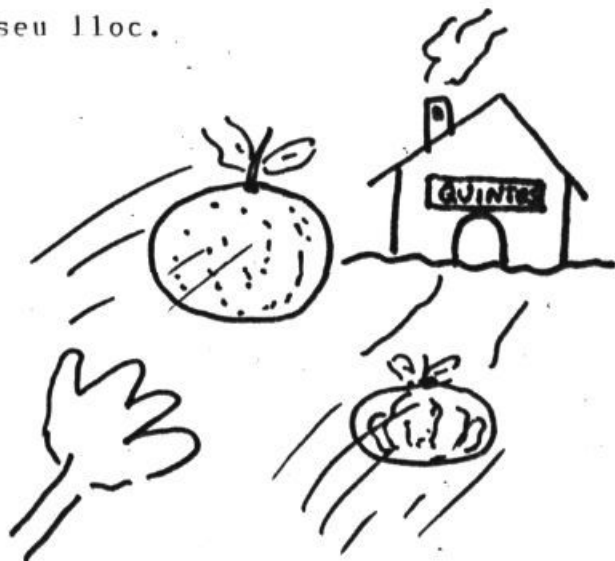
Fins que qualqu'un:

Sant Joan

-A on teniu les altres taronges?
-Anau allà i n'hi ha tres sacs,
duis també els ous.

La guerra seguí igual fins
que ,quan ja erem davant la
casa,un dels quintos es ficà
dins el cotxe.Ara tots ho dona-
rem a les cames,sortirem del
carrer.El cotxe sortí d'allà
dins disparat,pareixia que
s'havia fet enfora.No passa-
ren molts de minuts abans que
es tornàs a sentir el renou
del motor;tothom s'havia amagat
allà on podia.Quan va tornar
arribar el cotxe,es plantà
davant noltros,les taronges
no li feien res,però els ocu-
pants tañmpoc no podien llançar
res contra noltros,així que
decidiren tornar a casa.

Fou llavors quan un veí,
desde una finestra es posa
a tirar pedres perque es sentia
molest.N'hi hagué que van tor-
nar-se tirant-li taronges i
ous a la finestra.Després d'ar-
reglar-ho cada un tornà al
seu lloc.

En aquells moments els
quintos ja s'havien arreplegat
dins la casa i la batalla es
centrà ja en aquell lloc.

Preses les posicions davant
la casa un quinto atacant digué:

-Que no hem de beure?

I arribant a un pacte de pau
temporal amb els quintos,els
seus rivals entraren a beure.La
pau durà deu minuts,seguidament
es tornà a la guerra:

-Vatua d'ell,m'han ferit amb
un ou podrit.

-Si no importa ho diguis,no
t'acostis.

Un altre pic s'acabaren
les taronges i aquesta vegada
no n'hi havia aprop.

Mentres un anava amb el cotxe
a cercar-ne més la guerra en-
trava en un punt mort,una guerra
silenciosa,d'intents d'infil-
tració a la casa;només qualche
taronja esporàdica era llançada
desde la casa.

N'hi havia un que portava un
casc de miner,amb llum:

-Eh! tu,vine enfoca el llum
cap a la finestra.

-Clic!(encen el llum).

-sszzsszzss!(això es una taron-
ja llançada),tup!(pega).

-Clic!(s'apaga el llum).

-I ara que fas,per qué apagues
el llum?

-Pardalot! que no veus que
m'han ferit.

Ara un provava d'acostar-
-s'hi.Puja damunt l'emparralat
que hi ha damunt la casa,arriba
a la finestra però perd l'equi-

Sant Joan

libri i s'aferra a una porta de la finestra que amb els pes cedeix i cauentots dos.

Aun que arribava nou:

-Arrufa't que et feriràn

-Però si no tiren.

sszzsszz!(una altre taronja),tup

-Vatua!!!ben enmig del fornt.

-Ja t'ho havia dit.

Un altre:

sszzsszz!(ara es un ou)tac!(pega a una xerxa)

-He cag en!un ou damunt el cap.

-Però i que no estavas arrufat?

-Si però ha pegat aquí im'ha caigut damunt.

Aquell que s'havia enfilat a la finestra ja ho havia tornat a provar,ara havia caigut una part de l'emparralat;i ara junt amb un altre eren damunt la teulada provant de fer-hi un forat.

A la fi arribaren les taronges i preperàrem el que seria la batalla final.

Efectivament,l'atac no tardà en produir-se,mentres uns tiràven a discreció,un grup estirava el pi que vàrem haver de tallar amb un xorràc.

Després d'uns minuts de lluita intensa el pi caigué i entre tots ja se l'enduïen cap a la plaça.Eren les 11.35 h.

Això es el resum d'una nit divertidíssima,crec que per tots els que hi foren.

PLATJES
WETES

Col.laboració

L'ASSOCIACIÓ DE PRENSA FORANA DE MALLORCA (I) -ORIGENS.

L'associació de Premsa Forana de Mallorca agrupa actualment cinquanta publicacions, amb la característica comuna d'esser d'informació local o comarcal i estar radicades a la part forana de Mallorca.

Aquesta associació té una història d'onze anys; va esser constituïda formalment el dia 23 de febrer de 1.980, després d'una sèrie de contactes entre membres de diferents revistes i publicacions.

Dos anys abans de la seva constitució com a Associació tingueren lloc les primeres trobades i reunions de feina, previes a la redacció d'uns estatuts, elecció d'un president i junta directiva.

La primera reunió es celebrà a principis de l'any 1.978 a Sineu i hi participaren representants de sis revistes Dijous d'Inca, Felanitx, Perlas y cuevas de Manacor, sòller, Manacor i Apòstol i civilitzador de Petra; representades per Santiago Cortes, Gaspar Sabater, Bartomeu Pou, Rafel Ferrer, Manuel Picó, Salustià Vicedo i Miquel Riera.

Una passa important cap a la constitució de l'Associació va esser la segona reunió que tingué lloc a Manacor

el dia 10 de maig de 1.978 on es reuniren les revistes esmentades constituïdes amb el nom d'Agrupació de Premsa Comarcal. En el transcurs de la reunió s'acordà la publicació d'un editorial conjunt amb el títol "Responsabilitat de la Premsa"; també foren admeses dins l'agrupació les revistes Bellpuig d'Artà, Vora Mar de Paguera i Flor de Card de Sant Llorenç.

Un mes després, 12 de juny, tingué lloc la tercera reunió a Inca en la que es prengueren unes decisions que, vistes ara en perspectiva d'uns anys semblen importants. A proposta de Pere Orpí, representant de la revista Vora Mar, es canvià el nom d'Agrupació de Premsa Comarcal pel d'Associació de Premsa Forana de Mallorca. També es decidí que les revistes associades havien de fer una campanya informativa sobre l'Autonomia de les Illes. En la mateixa reunió, seguint la línia de creixement iniciada des de la primera reunió, s'admetí la publicació Sant Joan, i es prengué l'acord d'admetre totes quantes ho sol·licitassin.

① Dia 10 de setembre es celebrà la primera gran diada que tingué lloc a Soller on hi assistiren vuit publica-

Col.laboració

cions, entre elles i per primera vegada la revista Sant Joan. Els assitents visitaren l'Ajuntament de la ciutat, l'Arxui, el Museu i la impremta de Miquel Marqués, fill del fundador del setmanari Sóller organitzado de la diada, el qual llegí un parlament de benvinguda i encoretjament a tots a seguir pel camí emprés per contribuir al millorament i analtiment de la nostra premsa.

Dins l'ordre del dia de l'assemblea s'analitzà la problemàtica de la llengua catalana a Mallorca i es va prendre l'acord de redactar un editorial conjun sobre l'ensenyament de la llengua, "La nostra llengua a les escoles". Es decidí fer habitual l'entercanvi d'articles i col.laboracions entre les publicacions.

Aquestes dues decisions preses a Sóller, es pot dir que fitxaven dos objeatiu de la futura associació: preocupació especialíssima per la llengua del nostre país, així com la col.laboració i ajud entre les publicacions agrupades

A la próxima reunió que es celebrà a Artà el dia 5 de novembre, es prengue l'acord de legalizar l'associació. S'acordà que cada una de les publicacions elaboràs un esboçany d'estatuts, fitxant-se

com a termini per la presentació de projectes el 14 de desembre; també es tractà la problemàtica del tren a Mallorca.

El dia 20 de desembre de 1.978 a una reunió a Inca es redactaren els estatuts de l'Associació, els quals foren sotmesos a estudi per part de les publicacions. Es redactà un editorial conjunt "La part forana de l'illa i el tren".

EFEMERIDES DEL MES D'ABRIL

1.315 Neix a Catània (Sicília) el rei Jaume III de Mallorca.

1.801 Arriba a Mallorca, confiant per mona polítiques, Gaspar Melchor de Jovellanos.

EFEMERIDES DEL MES DE MAIG

1252 Mor a Sevilla Sant Ferran, rei de Castella. Aquest mateix dia mor cremada Santa Joana d'Arc.

1.718 Reial Carta disposant que cap individu del Regne de Mallorca sigui franc o exempt de tributs.

1.810 Mor a Madrid el famós orguener mallorquí Jordi Bosch.
1.825 Neix a la Ciutat de Mallorca el poeta Marian Aguiló i Fuster.

Col.laboració

Representants de la Premsa Forana es dirigeixen a Sóller amb tren.

Assamblea celebrada a Artà.

- ① Dia 17 de juliol a Felanitx, s'aprova l'editorial conjunt sobre l'Autònomia.

Mallorca

-RÈRE LES PASSES DE BACH.

El passat dia 21 de març, quan entrà la primavera, va fer 304 anys que Joan Sebastià Bach va néixer a Eisenach (Turingia, Alemanya).

Coincidint amb aquesta memorable diada, es presentà a la Fonoteca Pública de Ciutat, un llibre que va ser publicat per capítols a la revista Portu-la. Es tracta de Rere les passes de Bach, de Pere Estelrich i Biel Massot, amb proleg del poeta Xim d'Aixa, editat sota els auspicis de la Comissió de Cultura del Consell Insular de Mallorca.

La presentació fou a càrrec del pintor Jospe Coll Bardolet, bon coneixador de Bach i dels estudiosos, el Mestre Casals i el Doctor Schweitzer; i en el mateix acte, concert de Música Bachiana. Al mateix temps a la sala d'exposicions, el Centre de Recerca i Documentació Històrico-Músical de Mallorca i la Fundació Pública de les Balears per a la Música mostraren una exposició, patrocinada per la Conselleria del Govern Balear, sota el títol A l'entorn de Bach que ens acostà gràficament i documental a la figura, vida i obra, d'aquell Geni Barroc.

Carles Costa

EL PRESIDENT CAÑELLAS I LA PRENSA FORANA.

El dimarts dia 25 de març el President del Govern Balear, Gabriel Cañellas, va convidar a la Premsa Forana a un sopar a Inca, a on després, Gabriel Massot, President de l'APFM, tengué paraules d'agraïment cap a la primera autoritat de la Comunitat Autònoma.

Cloqué l'acte el Sr. Cañellas, durant el seu parlament va donar certes explicacions referent a les relacions amb les dues institucions i també parlà de les subvencions que les publicacions reben de l'administració, les quals per motius burocràtics s'ha retrasat la recepció, també va oferir tota la informació que precisen les revistes, mitjançant el Gabinet de Premsa. Al final hi va haver un interessant col.loqui.

Aquest poble

DEFUNCIONS

Rosa Bauçà Font "Lligada", va neixer el 17 de febrer de 1.904 i va morir el 18 de febrer de 1989; tenia 85 anys.

Maria Mieras Gual "Faleu", va neixer el 9 de març de 1907 i va morir el 3 de març de 1.989; tenia 81 anys.

Maria Juan Font "de sa rota", va neixer el 29 d'octubre de 1.906 i va morir el 16 de març de 1.989; tenia 82 anys.

Sebastià Mayol Gelabert "Rumbet" va neixer el 22 de març de 1.922 i va morir el 17 de març de 1.989; tenia 66 anys.

Francesc Company Bauçà "Mena", va neixer el 22 d'abril de 1928 i va morir el 25 de març de 1.989; tenia 60 anys.

NEIXEMENTS

Jordi Gayà Mieras, fill de Miquel i Francisca, va neixer el 21 de desembre de 1.988.

-Francisca Neus Roig Abraham, filla de Joan i Francisca, va neixer el 14 de gener de 1.989.

-Joan Roig Ferriol, fill de Joan i Maria, va neixer el 25 de gener de 1.989.

-Catalina Barceló Bauçà, filla de Sebastià i Francisca, va neixer el 6 de febrer de 1.989.

-Francisca Aguiló Bonet, filla de Pep i Maria, va neixer el 9 de febrer de 1.989.

-Miquel Angel Gomis Salas, fill de Miquel Angel i Francisca, va neixer el 10 de març de 1.989.

-Margalida Mercé Bauça Gual, filla d'Amador i Margalida, va neixer el 27 de març de 1.989.

CASAMENTS

-Joan Cladera Guasp i Catalina Fiol Gayà es varen casar el 28 de gener de 1.989.

-Francesc Barceló i Isabel Llaneras es casaren el 3 de

D'aquell temps

ELS PRIMERS COTXES DE SANT JOAN

Els primers cotxes que circularen per Sant Joan, acudint com la majoria de vegades a les fons orals, hem pogut arregar les següents dades:

Dª Margalida Veri i Fortuny, senyora dels Caldarés, va tenir un cotxe marca "Unic", matrícula PM-065. També tingué un "Morris" del que no hem trobat la matrícula.

Joan Camps Riera, l'amo de Son Gual va tenir un "Nash" matrícula PM-4.211 i un "Balilla" PM-6475.

D. Miquel Rosselló Alemany, el senyor de Son Gual (el pare de D. Fulgenci), va tenir un dels primers cotxes, del que no hem trobat ni la marca ni la matrícula.

Joan Oliver Barceló, l'amo de Maià, tingué un "Fiat" i un "Essex".

Miquel Florit Munar, l'amo de S' Hostalet, els seus fills Miquel i Joan tingueren un "Talbot", model que es podia considerar un "esportiu".

Jaume Oliver Oliver, dels Caldarés, que més tard emigrà a l' Argentina, va tenir un "Fiat" PM-5.053.

D. Josep Bauçà i Gayà, el Notari, va tenir un "Essex".

Gabriel Gual BAuçà, l'amo en Biel de Son Pericàs, va tenir un "Chevrolet".

D. Gabriel Verger Ferriol,

el metge. Verger o "Fraret" va tenir un "Peugeot", matrícula B. 30.503.

D. Xim Aguiló Aguiló, va tenir un cotxe marca "Unic" matrícula PM-1.590. Abans el pare de D. Xim, va tenir un "Loryc" matrícula BA-478. Els cotxes Loryc eran fabricats a Ciutat, a la plaça de l' Olivar.

Abans d' implantar-se la matrícula PM(Palma de Mallorca) hi va haver la matrícula BA (Balears).

(Hem volgut deixar constància de la fàbrica Loryc i de la matricula Ba, que he recollides de fons orals, ja que a la Gran Enciclopèdia de Mallorca, dins l' apartat "Automobilisme" no se fan con- tar).

D. Guillem Gayà Bonet, el menescal, va tenir dos cotxes marca Citroen.

D. Melciòn Barceló Jaume, prevere va tenir un Renault.

Els germans Màs Bonet, l'amo en Jaume i n' Arnau Pellasso tingueren un Renault PM-3.917. Aquest tal vegada es l' únic cotxe "històric" que s' ha salvat dins Sant Joan. Molt ben restaurat i cuidat per Gabriel, fill de l' amo en Jaume es pot considerar un vertader tresor.

D. Miquel Mates Pocoví, prevere, organista de la Parròquia, conegut per "el senyor

D'aquell temps

Miquelet", va tenir un Citroen PM-5.055. El xofer del senyor Miquelet era Guillem Mates Puig "Gil", que era parent seu. D. Miquelet a més d'organista del poble, va anar molts d'anys a dir missa els diumenges a la capella de Son Comelles.

Antoni Camps Ribas, l'amo Antoni de Sa Bastida, va tenir un Hudson, un Balilla i un Atler.

La casa o família més motoritzada de Sant Joan, era els Calderers. Els fills de l'amo Antoni Oliver d'es Calderers tingueren els següents cotxes:

Loryc, PM 1.527.

Citroen PM 1.361.

Ford PM 4.924.

Renault PM 4.547.

El canvi de les estructures socials i econòmiques han fet que avui en dia tenir un cotxe ja no es privilegi d'uns pocs.

La darrera estadística que tenim a ma, referida a l'any 1988, damunt Sant Joan, dona les següents dades:

Ciclomotors.....265

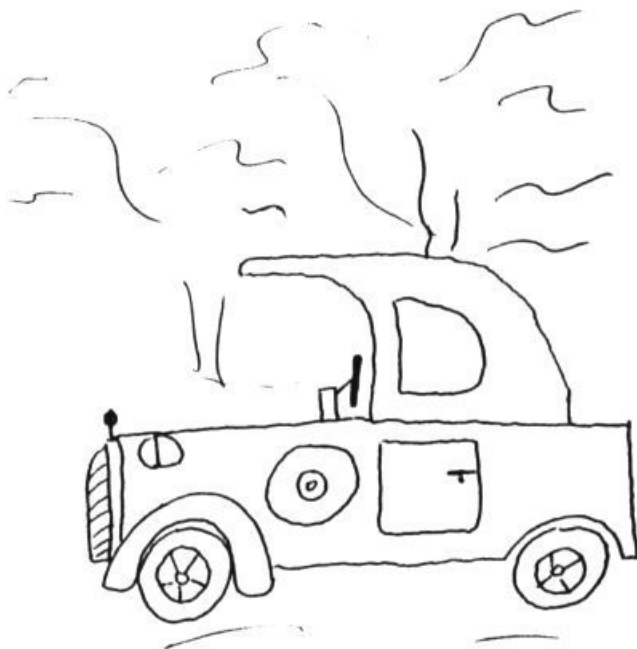
Motocicletes (125 i 250 c.c.).....73

Turismes (cotxes).....713

Camions.....71

No som el poble més motoritzat de Mallorca, però no està tant malament per un poble de mil vuit-cents habitants.

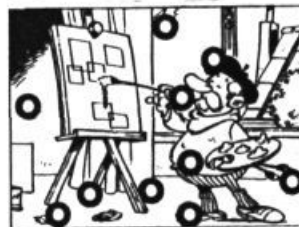
Miquel Florit Huguet.

SOLUCIONS ALS PASATEMPS DEL NUMERO ANTERIOR

JEROGLIFIC

-- De relleu.

3	+	5	-	2	=	6
+		+		x		6
4	x	4	-	2	=	8
-		-		-		
2	x	2	-	9	=	5
=5	=	2	=	7		

Sant Joan

ASSAMBLA GENERAL ORDINARIA EXTRAORDINARIA DE L'ASSOCIACIÓ DE LA TERCERA EDAT DE SANT JOAN.

El diumenge trenta d'abril a les cinc de l'horabaixa en el convent de ca ses monges tindrà lloc l'assamblea general ordinaria de l'associació de la tercera edat de Sant Joan amb l'ordre del dia que generalment i així en aquest cas, està posat en els Estatuts on es donara l'informe del President en funcions de l'entitat, una memori explicativa de les activitats de l'any passat pel secretari i l'estat de comptes de l'Associació pel tresorer.

Acabada l'Assamblea general Ordinari, tot seguit tindrà lloc una assamblea General Extraordinaria per procedir a renovar parcialment la junta directiva(sembla que seràn vuit persones que hauran d'esser elegides), així com el nomenament d'un censor de comptes i la modificació de determinats articles dels Estatuts de l'Associació.

En quant a la mecanica de les eleccions, ens ha comunicat que tenen dret a tot (i també esser elegits) tots aquells que siguin socis de l'Associació de la Tercera Edat (també feim un incís

per dir que moltes persones de més de 65 anys no son socis de la Associació de la Tercera Edat i així comunicam que el mateix dia de les eleccions totes aquelles persones que volen associarse a l'entitat poren fer-ho duguent solsament una fotocopia de seu D.N.I.).

També i ha obert un pla, de presentació de candidats que no es tencara fins el mateix moment de començar l'Assamblea General a fi de donar amples possibilitats a les persones que volen presentar-se com a candidats a la Junta Directiva.

LA PENYA MOTORISTA.VA DONAR A CONEIXER EL PLA D'ACTIVITATS.

El passat 8 d'abril la penya Motorista Sant Joan, va celebrar la seva Assamblea Anual. Enguany compleix ja el seu 33 Aniversari.

Dia 16 d'abril Moto cros Primavera.

Dia 18 de Juny Festa de Sant Cristòfol.

Dia 20 d'agost excursió per Mallorca.

Dia 1 d'octubre XXII Festival del Motor i Festa d'es Butifarró.

Dia 29 d'octubre Moto Cros La Tardor.

Dia 26nubre.o 3 desembre Diada del 33 Aniversari "Matances".

Esports

VOLEIBOL

El passat dia 28 de març, tingué lloc al poliesportiu de llucmajor el campionat de Mallorca de voleibol en categoria cadete. Els equips que se enfrontaren foren el C.V. Sant Joan, CV Palma, Rafal Vell i L'equip de Bunyola. El Sant Joan tenia tots els punts a favor per fer-se amb el títol, l'únic partit que podia complicar-se un poc era contra el CV Palma. Aquest partit va ésser molt renyit degut a la pressió dels dos equips. El resultat favorable al nostre equip local va ésser molt mereixador degut a la voluntat posada per les componets de l'equip, a l'entranament i com no a la sabiduria. El partit es va cloure amb un 3-1 favorable al C.V Sant Joan. Damunt aquest partit cal remarcar l'inmens atac i recepció de les jugadores L'adversari pareixia no estar molt concentrat.

El partit que havia de disputar contra l'equip de Bunyola, al final no es va jugar ja que el Bunyola, al final no es va presentar.

Contra el Rafal Vell, el partit fou dominat en tot moment per l'equip local i l'adversari poc va poder fer en la superioritat del Sant Joan. El resultat final fou un clar 3-0 favorable

al C.V Sant Joan.

La classificació final del campionat de Mallorca quedà de la següent manera:

- 1er Clasificat C.V Sant Joan.
- 2on Clasificat C.V Palma.
- 3er Clasificat Rafal Vell.
- 4at Clasificat Bunyola.

El campió de Mallorca (Sant Joan) i el Subcampió (CV Palma) disputaran dia 1i2 d'Abril el campionat de Balears en el poliesportiu de Calvià. Els altres dos equips eren el Ciutadella i el Formentor.

El partit del CV formentor contra el CV Sant Joan va ésser un partit poc espectacular, degut a la falta de tècnica del CV Formentor. El Sant Joan li va fer un 3-0 fora cap impediment.

El dia següent el CV Sant Joan va jugar la final de Balears contra el CV Ciutadella. Aquest darrer va fer un 3-1 al Sant Joan degut en part pel mal joc i en part pel cansament de les jugadores santjoaneres. Pel qual el CV Sant Joan suposa una derrota en les finals molt important pel seu curriculum, perquè feia ja nou anys que la victòria era pel CV Sant Joan.

Ajuntament

L'Ajuntament va celebrar el passat dia 30 de març una assemblea ordinària on després d'aprovar l'esborrany de l'acta de la sessió anterior es va passar a les resolucions del batle desde la darrera sessió ordinària entre les quals denotar 24 llicències d'obra, una llicència per instal·lar una fàbrica d'embotits a nom de Juan Jaume, una llicència per vehicles funeraris a nom de Margalida Estrany i una certificació del presupost de l'ajuntament de l'any passat, liquidació que esta nivellada a prop de més de 28 milions i mig de pessetes, si bé cal destacar que hi ha pendent de cobro quasi 6 milions i pendent de pagar poc menys de 5 milions i mig de pessetes.

També l'ajuntament aprovà, amb el vot en contra del regidor aliancista Gabriel Mora, el projecte de vestuaris al soterrani de l'edifici del Club d'esplai per la Tercera Edat davant la Plaça de la Constitució, projecte que conte amb un presupost total de 4,377.977 pessetes; continuant amb aquest punt, l'ajuntament ratificà la petició de subvenció a la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, 4,100.000 pts.

Entre altres assumptes tractats, es la modificar la contracta de la obra del Club

d'Esplai de la Tercera Edat, es va proposar la devolució de firmes i, per coseguent la recepció definitiva de les obres de l'anetajament de la sona B, de la pista poliesportiva de la plaça de la Constitució i de l'asfaltat del camí de Son Roig (obres totes fetes per l'empresa Melchor Mascaró, S.A.) i de la construcció de la Casxa de Cultura fets pel contractista Antonio Riutort Payeras.

Finalment, l'Ajuntament informe el Ministeri per la Administracions públiques.

El passat dijous 13 d'abril tingué lloc una sessió extraordinària, on es tractaren punts d'urgència. No assistiren quatre concejals.

Al ple s'acordà, en primer lloc, la compra d'un turisme per l'ajuntament, gràcies a una subvenció donada per la Conselleria Adjunta a la Presidència; es facultà al senyor batle per a la documentació per aquesta compra.

L'Ajuntament aprovà el projecte de la segona fase del club de la Tercera Edat, amb un total de 37 milions aproximadament. Finalment es procedí a l'elecció de jutge de pau i substitut, s'elegí com a titular a Joan Mates Gayà.

Història De Mallorca

Entre els altres monuments típics d'aquesta fase cal destacar les navetes o cambres navetiformes, edificis construïts amb pedres, de parets gruixades i amb planta en forma de ferradura. La seva configuració devia recordar la d'una nau capgirada, i d'aquí han pres el nom. Es troben aïllades o formant petits grups i el seu nombre és escàs.

L'excavació d'alguns d'aquests jaciments ha proporcionat nombrosos objectes que fabricaren o utilitzaren els seus habitants. Els més abundants són els de ceràmica, les característiques de la qual indiquen que es feia a mà i es coïa directament al foc o en forns molt primitius. N'hi ha de decorada -principalment vasos troncocònics- amb una certa semblança amb la "campaniforme"; i la llisa, de formes molt simples -vasos semiesfèrics, ovides, globulars-, que recorden la figura d'alguns fruits.

D'os, destaquen sobretot els "botons" triangulars i els punxons. De pedra, s'hi han trobat ganivets, detalls, esmoladros i polidors, molins de mà, puntes de fletxa i caçolletes amb una cavitat central. De coure i bronze, ganivets o punyals triangulars, punxons, braçals, puntes de fletxa, etc.

Situació sòcio-econòmica

Per mitjà de les restes s'ha deduït que l'home pre-talaiòtic utilitzà en un primer moment les coves naturals com a lloc d'habitació i com a lloc d'enterrament. Més endavant construï les coves artificials, que anà perfeccionant i compllicant cada vegada més, essencialment per enterrar els morts. Cap al final del període, s'edificaren les navetes com a lloc d'habitació.

Per tant, sembla que no tingué un sistema uniforme d'hàbitat. Probablement s'agrupava en petits poblats de barraques de pedra, fang i ramatge, que a causa de la seva senzillesa no han deixat vestigis. Les comunitats pre-talaiòtiques eren pacífiques -la manca d'armes és gairebé total- i es dedicaven a l'agricultura i al pasturatge, activitats que juntament amb la caça els proporcionava l'alimentació.

L'aspecte que més coneixem és la forma d'enterrar els morts, ja que la majoria de jaciments són coves d'enterrament. El sistema emprat era la inhumació, col·locant els cadàvers allargats i estesos damunt el pis rocós amb molt d'esment, deixant dins la cova objectes personals del difunt, la qual cosa fa pensar en

Història De Mallorca

una preocupació per la mort i en la creença d'una vida futura.

El Període Talaiòtic (1.300-123 a. de C.)

Les navetes foren la primera manifestació del ciclopeisme mediterrani (tècnica de construir amb grans pedres) a Mallorca. En un moment més avançat possiblement a causa de l'arribada a l'illa d'immigrants procedents de la Mediterrània oriental, les construccions ciclòpiques assoliren un desenvolupament extraordinari. Aleshores s'edificaren els talaiots, que han donat nom a tot el període, del qual es poden diferenciar dues fases:

- a) Fase d'aïllament.
- b) Fase de presa de contacte amb el Món Mediterrani.

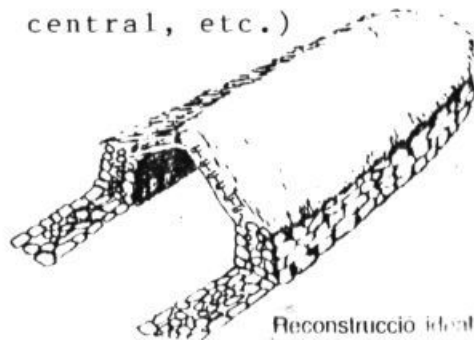
Fase d'aïllament (1300-800 a. de C.)

En aquesta fase, cal ressaltar els talaiots, la definició dels quals resulta difícil. D'una manera general es pot dir que són contruccions fetes amb pedres grosses sense cap lligam, amb una cambra central, un corredor d'accés i amb o sense columna per sostenir la coberta. Però hi ha grans diferències entre uns i altres. Aquesta diversitat ha estat una de les causes de moltes discussions sobre la seva funció. S'ha suposat que

eren torres de defensa, llocs d'abitatge, llocs d'enterrament etc., si bé els coneixaments actuals no permeten donar encara una resposta definitiva.

Els poblats, edificats en un moment més avançat, també són molt desiguals. Es tracta de recintes fortificats amb pedres descomunals, per protegir els pobladors. A la majoria la murada fou construïda aprofitant talaiots preexistents (Capocorb Vell, s'Illot, etc.), mentre altres es creaven de nova planta, amb una murada contínua (Ses Païsses, Es Rossells).

Les excavacions han proporcionat abundant ceràmica, també feta a mà com la pre-talaiòtica però amb noves formes; quasi tota pertany a l'aixovar de cuina. La decorada és escassa. De bronze s'han trobat armes (espases, ganivets, puntes de llança), eines (destrals, escarpres), ornaments (cinturons, pectorals, miralls). D'os hi ha pocs objectes (botons, punxons), en canvi abunden els de pedra (pedres de moldre, pedres en cavitat central, etc.)

Reconstrucció ideal d'una naveta

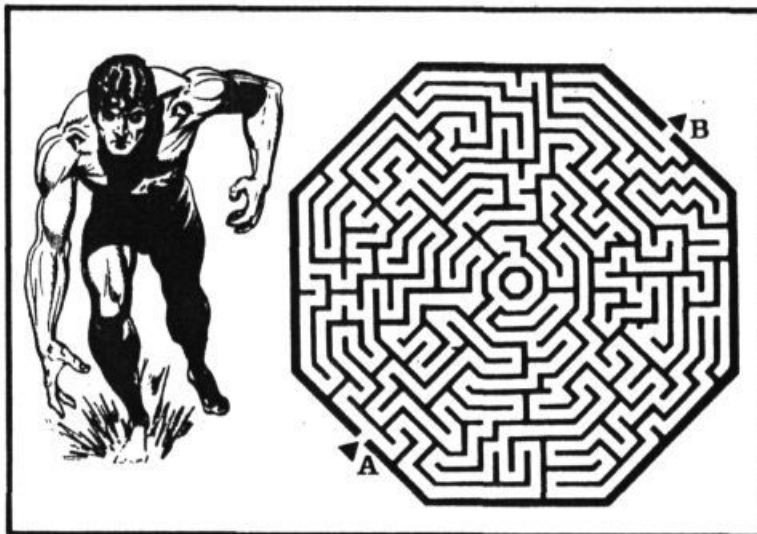
TEMPS D'ESPLAI

JOC DELS ERRORS (Trobar els 8 errors)

ACUDIT

De quí és aquest
pot de confitura?
- La meitat meva
i l'altre del meu
germà.
- Me'n dónes?
- No puc, la meva
és la d'abaix.

JEROG LIFIC

PROBLEMA MATEMATIC

	-		-		=1
+	■	+	■	:	■
	+	7	-		=9
:	■	-	■	+	■
	+		-		=6
=2	■	=3	■	=9	■

Es distribuïdor d'aquest cotxe?
Les solucions al proper número.

Aquí, a diari...

EN ARTÀ, CAMPOS, CAPDEPERA, FELANITX,
MONTUIRI, MANACOR, PETRA, PORRERAS, SES SALINES,
SANTANYÍ, SANT LLORENÇ DES CARDESSAR, SANT JOAN,
SON SERVERA, VILAFRANCA DE BONANY,

...hi ha molt que contar.

Des d'ara, si vostè viu a la Comarca de Manacor, trobarà un *Diario de Mallorca* diferent. Un *Diari* que dedica major atenció als temes del seu entorn més proper, a les coses que succeeixen al seu voltant, a la seva comarca, en el seu municipi, en tot allò que és de costé i l'afecta, de veres.

Diario de Mallorca segueix així la línia marcada pels principals periòdics europeus d'establir diferents edicions comarcals, com a única manera de fer arribar als seus nombrosos lectors la informació concreta que volen rebre. Així, *Diario de Mallorca* ha establert una delegació a Manacor, des d'on es realitzarà íntegrament la nostra edició per a la comarca. I on, a partir d'ara, tendran cabuda totes aquelles petites notícies que li interessin i que abans notava a faltar.

Conegui la nostra edició *Comarca De Manacor*. Coneixerà millor el que passa al seu voltant. És "lo" seu.

• E D I C I Ó •
COMARCA DE MANACOR
Diario de Mallorca

Es "lo" seu.